

آموزش زبان برنامه نویسی جاوا

کلاس های داخلی

جلسه نوزدهم

نویسنده: رحمان زارعی

جاوا را ساده، آسان و شیرین بنوشید!!!!

در این جلسه قصد داریم در مورد کلاس های داخلی یا تو در تو در جاوا بحث کنیم!

کلاس های داخلی:

در جاوا درست مثل متدها و متغیرها یک کلاس می تواند یک کلاس دیگر را به عنوان عضو در بدنه خود داشته باشد! جاوا به شما اجازه می دهد که یک کلاس را در داخل کلاسی دیگر بنویسید. پس به کلاسی که در داخل کلاس دیگر تعریف می شود، کلاس داخلی و کلاسی که کلاس داخلی درون آن هست کلاس بیرونی می گوییم.

نحوه نوشتن کلاس داخلی :

در زیر نحوه نوشتن کلاس داخلی را مشاهده میکنید. در اینجا کلاس `Inner_Demo` یک کلاس داخلی و کلاس `Outer_Demo` یک کلاس بیرونی هست.

```
package javalike;

public class Outer_Demo {

    class Inner_Demo {

    }

}
```

کلاس های داخلی به دو نوع تقسیم می شوند:

کلاس های داخلی استاتیک (Static Inner classes):

- کلاس هایی که اعضای آن استاتیک هستند.

کلاس های داخلی غیر استاتیک (Non-Static Inner classes):

- کلاس هایی که اعضای آن غیر استاتیک هستند.

کلاس های داخلی غیر استاتیک:

کلاس های داخلی یک مکانیزم امنیتی در جاوا هستند. ما می دانیم که **modifier** یا سطح دسترسی یک کلاس نمی تواند **private** باشد. اما اگر ما از یک کلاس به عنوان عضو دیگری از کلاس (کلاس داخلی) استفاده کنیم می توانیم سطح دسترسی کلاس داخلی را **private** تعریف کنیم. این کار باعث خصوصی سازی اعضای یک کلاس می شود.

کلاس های داخلی بستگی به این که چطور و کجا از شون استفاده کنیم سه نوع هستند:

۱. کلاس داخلی
۲. کلاس داخلی های محلی درون متد
۳. کلاس های داخلی بی نام.

کلاس داخلی:

ایجاد یک کلاس داخلی خیلی ساده است! شما تنها نیاز دارید یک کلاس را درون کلاس دیگر پیاده سازی! بر خلاف یک کلاس بیرونی یک کلاس داخلی می تواند **private** باشد، هنگامی که شما یک کلاس داخلی را **private** تعریف میکنید، در خارج از کلاس بیرونی از طریق شی نمی توان به کلاس داخلی و اعضای آن دسترسی پیدا کرد! برای درک بهتر به دو مثال زیر توجه کنید:

```

package javalike;

class Outer_Demo {

    private class Inner_Demo {

        int a = 5;
    }

    Inner_Demo in = new Inner_Demo();
}

public class Test {

    public static void main(String[] args) {
        Outer_Demo out = new Outer_Demo();
        System.out.println(out.in.a);
    }
}

```

خروجی:

خطای کامپایل!

به خطایی که حین کد زدن در محیط ایدلپیش نمایش داده میشود خطای کامپایل می گوئیم.
به خطایی که بعد از اجرای برنامه نمایش داده می شود خطای زمان اجرا می گوئیم.

- در این مثال ما سه کلاس داریم که دو کلاس Outer_Demo و Inner_Demo تو در تو هستند. و کلاس Test که دارای متد main می باشد برای اجرای دستورات برنامه ازش استفاده میکنیم.

```

private class Inner_Demo {
    int a = 5;
}

```

- در کلاس Outer_Demo یک کلاس داخلی به نام Inner_Demo که از نوع private هستش و یک متغیر صحیح به نام a عضو آن می باشد داریم.

```

Inner_Demo in = new Inner_Demo();

```

- در بدنه کلاس Outer_Demo یک شی از کلاس داخلی Inner_Demo ساخته ایم (تا اینجا مشکلی نیست چون در کلاس بیرونی می توان از کلاس داخلی شی ساخت).

```
public class Test {
    public static void main(String[] args) {
        Outer_Demo out = new Outer_Demo();
        System.out.println(out.in.a);
    }
}
```

- در کلاس Test قصد داریم یک شی از کلاس بیرونی Outer_Demo بسازیم و از طریق آن به شی کلاس داخلی Inner_Demo به نام in و از طریق شی in به متغیر درون کلاس داخلی Inner_Demo دسترسی پیدا کنیم.
  - چون کلاس داخلی Inner_Demo از نوع private هستش نمی توان خارج کلاس بیرونی، از طریق شی به آن دسترسی پیدا کرد! تغییرات کد بالا رو در زیر مشاهده کنید:
- در مثال زیر که تغییر یافته مثال بالا هست تنها کلاس داخلی Inner_Demo از نوع private نمی باشد! و همان طور که مشاهده میکنید هیچ خطایی در کامپایل و اجرا آن به وجود نیامده است:

```
package javalike;

class Outer_Demo {

    class Inner_Demo {

        int a = 5;
    }

    Inner_Demo in = new Inner_Demo();
}

public class Test {

    public static void main(String[] args) {
        Outer_Demo out = new Outer_Demo();
        System.out.println(out.in.a);
    }
}
```

خروجی:

❖ پس به این نتیجه میرسیم که اگر یک کلاس داخلی از نوع **private** تعریف کردیم در خارج از کلاس بیرونی نمی توان از طریق شی به آن دسترسی پیدا کرد.

❖ در زیر روش دسترسی به یک کلاس داخلی **private** در خارج از کلاس بیرونی آمده است: (این مثال تغییر یافته مثال اول می باشد)

```
package javalike;

class Outer_Demo {

    private class Inner_Demo {

        int a = 5;

    }

    public void print() {
        Inner_Demo in = new Inner_Demo();
        System.out.println("value of a is " + in.a);

    }

}

public class Test {

    public static void main(String[] args) {
        Outer_Demo out = new Outer_Demo();
        out.print();

    }

}
```

خروجی:

```
value of a is 5
```

❖ در اینجا کلاس داخلی ما **private** هستش اما تونستیم به مقدار متغیر صحیح **a** درون آن دسترسی پیدا کنیم.

❖ چگونه؟! کلاس داخلی حتی اگر **private** هم باشه باز می شود در داخل کلاس بیرونی که در آن قرار دارد از آن شی ساخت! پس ما در متد **print** یک شی از کلاس داخلی **Inner_Demo** به نام **in** ساختیم و از طریق شی ساخته شده به اعضای کلاس داخلی دسترسی پیدا کردیم. حال با ساخت شی از کلاس بیرونی در کلاس **Test** متد **print** را صدا زدیم و دستور درون آن بدون خطا اجرا شد.

کلاس داخلی محلی - درون متد:

در جاوا ما می توانیم یک کلاس را داخل یک متد و از نوع محلی شبیه متغیرهای محلی تعریف کنیم. دامنه دسترسی به این نوع کلاس محدود به بدنه متد می باشد. پس یک کلاس داخلی محلی تنها در بدنه یک متد قابل تعریف می باشد. در زیر نحوه پیاده سازی یک کلاس داخلی محلی که درون یک متد تعریف شده است را مشاهده میکنید:

```
package javalike;

public class OuterClass {

    public void methodOuter() {
        class MethodInner_Demo {
            public void print() {

                System.out.println("www.javalike1.ir");

            }
        }
        MethodInner_Demo in = new MethodInner_Demo();
        in.print();
    }

    public static void main(String[] args) {
        OuterClass out = new OuterClass();
        out.methodOuter();
    }
}
```

خروجی:

www.javalike1.ir

- ❖ رنگ سبز محدوده کلاس بیرونی ما می باشد.
- ❖ رنگ زرد محدوده کلاس داخلی محلی ما که درون متدی از کلاس بیرونی قرار گرفته است.
- ❖ همان طور که مشاهده میکنید ما یک کلاس داخلی محلی به نام MethodInner_Demo تعریف کرده ایم که یک متد درون خود داره و یک پیامی چاپ میکند. حال در متد methodOuter کلاس بیرونی OuterClass یک شی به نام in از کلاس داخلی محلی MethodInner_Demo ساخته ایم و از طریق شی in متد print درون کلاس داخلی محلی MethodInner_Demo را صدا زده ایم، در پایان یک شی از کلاس بیرونی OuterClass ساخته و از

طریق شی ساخته شده از آن متد `methodOuter` صدا میزنیم فبا این کار دستورات درون این متد اجرا و پیام در خروجی چاپ می شود.

کلاس داخلی پی نام :

در این جلسه زوده بهش بپردازیم! در مباحث شی گرایی و اینترفیس آن را بررسی میکنیم.

کلاس داخلی استاتیک :

یک کلاس داخلی استاتیک یک کلاس تو در تو است که مانند متغیرها و متدهای استاتیک یک کلاس، عضو استاتیک کلاس بیرونی می باشد. از خصوصیات کلاس داخلی استاتیک صدا زدن و دسترسی به آن مانند متغیرها و متدهای استاتیک یک کلاس بدون نیاز به نمونه سازی و شی ساختن از کلاسی که درونش قرار دارد می باشد.

نحوه پیاده سازی یک کلاس داخلی استاتیک را ببینید:

```
package javalike;

public class OuterClass {

    static class innerClass {

    }

}
```

❖ کفایست ابتدای یک کلاس داخلی از کلمه کلیدی **static** استفاده کنیم.

نحوه نمونه سازی از کلاس داخلی استاتیک کمی متفاوت تر از نمونه سازی از کلاس داخلی عادی می باشد. مثال زیر را ببینید:


```

package javalike;

public class OuterClass {

    static String email = "Rahman.zarie92@gmail.com";

    static class InnerClass {
        int b = 5;

        public void print() {

            System.out.println("@javalike");
        }
    }

    public static void main(String[] args) {
        OuterClass.InnerClass out = new OuterClass.InnerClass();
        out.print();
        System.out.println("value of b " + out.b);
        System.out.println("Email is "+OuterClass.email);
    }
}

```

خروجی:

```

@javalike
value of b 5
Email is Rahman.zarie92@gmail.com

```

❖ رنگ سبز کلاس بیرونی و رنگ زرد کلاس داخلی استاتیک ما را نشان می دهد.

❖ کلاس داخلی استاتیک ما دارای یک عضو عدد صحیح و یک متد می باشد.

```
OuterClass.InnerClass out = new OuterClass.InnerClass();
```

❖ در اینجا نمونه سازی و شی ساختن از کلاس داخلی استاتیک با کلاس داخلی عادی اندکی متفاوت است. همان طور که گفتیم یک کلاس داخلی استاتیک مانند متغیرها و متدها عضوی از یک کلاس می باشد. اگر یادتون باشه ما برای صدا زدن یک عضو استاتیک کلاس از نام کلاس و نقطه استفاده می کردیم . در این جا متغیر رشته email از نوع استاتیک و در بدنه کلاس بیرونی ما می باشد، روش صدا زدن آن در متد main را ببینید:

```
System.out.println("Email is "+OuterClass.email);
className+.membersClass
```

پس متغیر یا متدی که در بدنه کلاس استاتیک باشد تنها با نام کلاس +نقطه +عضو موردنظر قابل دسترسی می باشد. حال یک کلاس داخلی نیز عضوی از کلاس است و از جهتی استاتیک هم میباشد پس به راحتی برای نمونه سازی از آن از طریق نام کلاس بیرونی +نقطه +نام کلاس داخلی استاتیک استفاده میکنیم

نام شی + نام کلاس داخلی استاتیک + . + نام کلاس بیرونی

`OuterClass.InnerClass out`

و بعدش علامت مساوی و سمت راست علامت مساوی بصورت زیر عمل میکنیم:

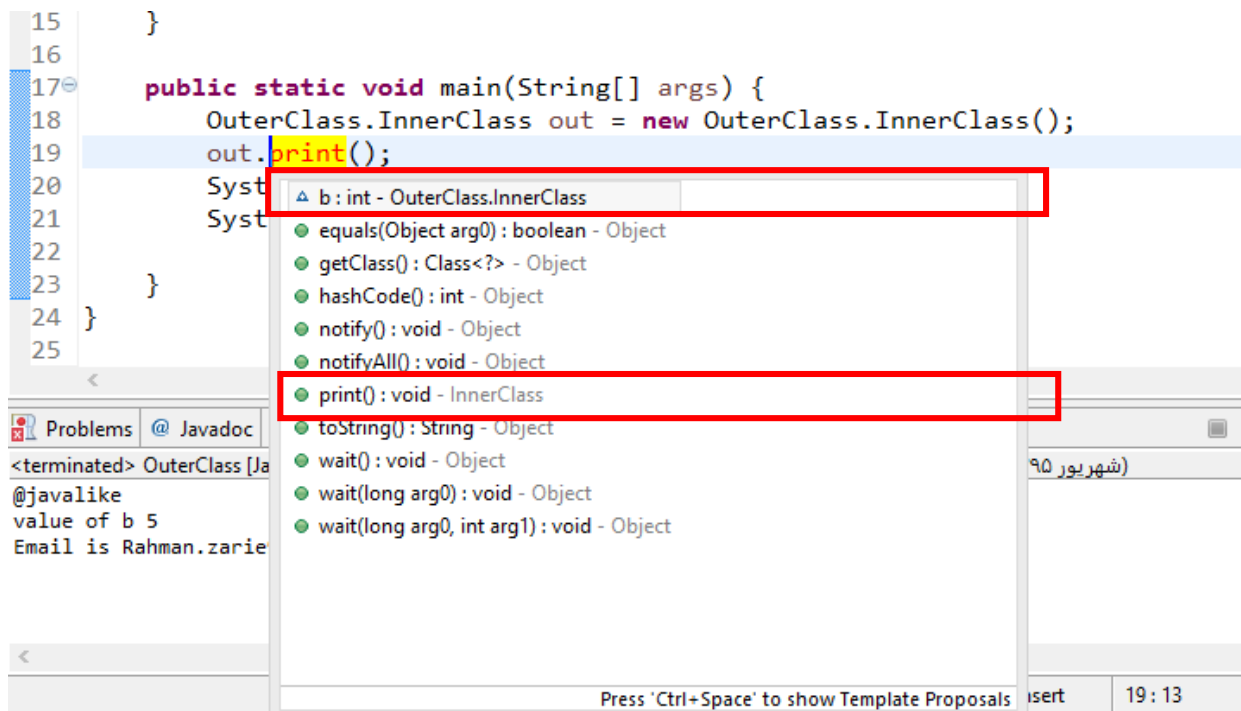
`() + نام کلاس داخلی استاتیک + . + نام کلاس بیرونی + new`

`new OuterClass.InnerClass();`

در پایان شکل پیاده ساز بصورت زیر درمیداد:

```
OuterClass.InnerClass out = new OuterClass.InnerClass();
```

حال شی `out` ساخته شده تنها به اعضای کلاس داخلی استاتیک `InnerClass` دسترسی دارد. تصویر (۱)

تصویر (۱)

پیروز و موفق باشید

سایت آموزش زبان جاوا به زبان ساده، آسان و شیرین!!!

www.JAVAPRO.ir

آموزش جاوا SE را با تجربه شخصی و به زبان خودمونی یاد بگیرید!!!!

بازدید از کانال

بازدید از سایت

هر روز مفاهیم و مثال های جدید به سایت اضافه می شود برای اطلاع از مطالب جدید روی سایت عضو کانال شوید.